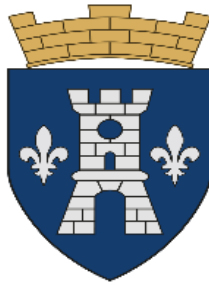

**LOKALNI
AKCIONI
PLAN
ZA MLADE
OPŠTINE HERCEG NOVI
2024.**

**OPŠTINA
HERCEG NOVI**

SEKRETARIJAT ZA KULTURU I OBRAZOVANJE

LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE ZA 2024. GODINU

SADRŽAJ

1. Uvod	5
1.1. Mladi i omladinska politika	6
1.2. Zakonski i strateški instrumenti za sprovođenje omladinske politike u Crnoj Gori ...	6
1.3. Institucionalni okvir	8
1.3.1. Ministarstvo sporta i mladih	8
1.3.2. Direktorat za mlade	8
1.3.3. Opština Herceg Novi	8
1.3.4. Sekretarijat za kulturu i obrazovanje	8
1.3.5. Obrazovne i kulturne institucije	9
1.3.6. Nevladine i omladinske organizacije	9
1.3.7. Privatni sektor	9
1.3.8. Zdravstvene ustanove	9
2. Analiza stanja	9
2.1. O Herceg Novom	10
2.2. Opis situacije – stanje mladih u Herceg Novom	12
2.3. Identifikovane potrebe mladih	16
3. Finansijski okvir za sprovođenje Lokalnog akcionog plana za mlade	17
4. Lokalni akcioni plan za 2024. godinu	19
Operativni cilj 1: Razvoj održivog, kvalitetnog i inkluzivnog sistema servisa i programa za podršku mladima pri tranziciji u odraslo doba	19
Operativni cilj 2: Stvaranje uslova da mladi budu aktivni građani i građanke, uključeni/e u kreiranje i sprovođenje javnih politika	25
Operativni cilj 3: Ostvarivanje međuresornog doprinosa poboljšanju sveukupnog položaja mladih	30
Operativni cilj 4: Unapređenje mehanizama za efikasno kreiranje, sprovođenje, monitoring i evaluaciju omladinske politike	41
5. Monitoring i evaluacija	45
6. Radna grupa za izradu Lokalnog akcionog plana za mlade	45
7. Literatura	46

1. Uvod

Opština Herceg Novi prepoznaje značaj mladih kao ključnog resursa za razvoj zajednice i potrebu da se unaprijede uslovi za njihov kvalitetan život i aktivno učešće u društvu. Mladi su nosioci društvenih promjena i budući lideri koji će oblikovati razvoj naše zajednice. Stoga je od suštinskog značaja kreirati povoljno okruženje koje će im omogućiti da razviju svoje potencijale, steknu neophodne vještine i znanja, te aktivno doprinesu zajednici.

Izrada Lokalnog akcionog plana za mlade (LAP) ima za cilj da sistematski pristupi rješavanju izazova s kojima se mladi suočavaju, te da stvori strategiju koja će im omogućiti bolje obrazovanje, veće mogućnosti zapošljavanja, bolju zdravstvenu zaštitu, kao i veće učešće u donošenju odluka. LAP je rezultat sveobuhvatnog procesa konsultacija sa mladima, predstavnicima obrazovnih i zdravstvenih institucija, nevladinim organizacijama i drugim relevantnim akterima, čime je osigurano da plan odgovara stvarnim potrebama mladih u našoj opštini.

Iako je izrada Lokalnog akcionog plana za mlade opštine Herceg Novi bila planirana u skladu sa Nacionalnom strategijom za mlade (2023-2027) i pratećim Akcionim planom (2023-2024), proces donošenja ovih ključnih dokumenata na nacionalnom nivou suočio se sa određenim kašnjenjima. Ministarstvo je kasnilo sa donošenjem Strategije i Akcionog plana, što je uticalo na dinamiku izrade i usvajanja lokalnog plana.

Usljed ovih kašnjenja, Lokalni akcioni plan za mlade opštine Herceg Novi usvaja se sa blagim zakašnjenjem. Uprkos tome, plan je temeljno pripremljen i usklađen sa nacionalnim smjernicama čim su one postale dostupne, kako bi se obezbijedilo da lokalne aktivnosti i mjere budu efikasne i u skladu sa širim nacionalnim ciljevima za unaprjeđenje položaja mladih.

Sekretarijat za kulturu i obrazovanje Opštine Herceg Novi u okviru svojih nadležnosti koje se tiču unaprjeđenja položaja mladih u društvu, inicirao je formiranje Radne grupe u cilju izrade Lokalnog akcionog plana za mlade za 2024. godinu. Radna grupa je multisektorska i multiresorska, uključuje predstavnike različitih institucija i organizacija odnosno aktera, te je na taj način obezbijeđen sveobuhvatan pristup izradi ovog akcionog plana.

1.1. Mladi i omladinska politika

Mladi su društvena grupa koja obuhvata osobe u specifičnom životnom periodu tranzicije iz djetinjstva u odraslo doba. U Crnoj Gori, prema Zakonu o mladima¹, mladima se smatraju osobe starosne dobi od 15 do 30 godina. Ova starosna grupa obuhvata različite faze razvoja, uključujući srednjoškolsko obrazovanje, visoko obrazovanje, ulazak na tržište rada, formiranje porodice i druge značajne životne promjene.

Definicije mladih mogu varirati u zavisnosti od konteksta i institucija koje ih definišu. Međutim, ključna zajednička tačka svih definicija je prepoznavanje mladih kao specifične društvene grupe koja prolazi kroz značajne razvojne promjene i suočava se sa specifičnim izazovima.

Ove definicije služe kao osnova za kreiranje politika i programa koji imaju za cilj unapređenje položaja mladih i podršku njihovom razvoju.

Omladinska politika predstavlja skup mjera, programa i strategija koje vlade, lokalne samouprave, nevladine organizacije i druge relevantne institucije i organizacije kreiraju i sprovode s ciljem unapređenja položaja mladih u društvu. Omladinska politika obuhvata širok spektar aktivnosti i područja koja su od ključnog značaja za razvoj mladih, kao što su obrazovanje, zapošljavanje, zdravlje, socijalna uključenost i participacija u društvenim i političkim procesima. Zakon o mladima na sličan način definiše omladinsku politiku, a takođe definiše i omladinski rad.

Omladinski rad predstavlja aktivnosti koje se realizuju u saradnji sa mladima i za mlade sa ciljem njihovog osamostaljivanja i prelaska u odraslo doba, učenja, ličnog i društvenog razvoja, u skladu sa njihovim potrebama i mogućnostima, a zasnivaju se na metodama neformalnog obrazovanja.²

1.2. Zakonski i strateški instrumenti za sprovođenje omladinske politike u Crnoj Gori

Uspješno sprovođenje omladinske politike u Crnoj Gori oslanja se na niz zakonskih i strateških instrumenata koji definišu prava, obaveze i odgovornosti mladih, kao i mjere koje je potrebno preduzeti za unaprjeđenje njihovog položaja. Ključni zakonski i strateški dokumenti uključuju:

Zakon o lokalnoj samoupravi: Osnov za donošenje Lokalnog akcionog plana za mlade se nalazi u Zakonu o lokalnoj samoupravi³ po kome je nadležnost skupštine kao jedinice lokalne samouprave da „donosi planove i programe razvoja za pojedine

¹ Zakon o mladima ("Službeni list Crne Gore", br. 025/19 od 30.04.2019, 027/19 od 17.05.2019)

² Čl. 4 Zakona o mladima ("Službeni list Crne Gore", br. 025/19 od 30.04.2019, 027/19 od 17.05.2019)

³ Zakon o lokalnoj samoupravi, ("Sl. list CG", br. 2/18, 34/19, 38/20, 50/22 i 84/22)

oblasti" (član 38 stav 4), kao i da u skladu sa mogućnostima učestvuje u „obezbjedivanju uslova i unaprjeđenju djelatnosti: zdravstvene zaštite, obrazovanja, socijalne i dječje zaštite, zapošljavanja i drugih oblasti od interesa za lokalno stanovništvo" (član 27 stav 1 tačka 15).

Zakon o mladima (2019): Ovaj zakon pruža pravni okvir za unapređenje položaja mladih u Crnoj Gori. Definiše prava i obaveze mladih, kao i ulogu institucija na državnom i lokalnom nivou u sprovođenju omladinske politike. Zakon takođe postavlja temelje za aktivno učešće mladih u društvenim procesima i odlučivanju.

Strategija za mlade (2023-2027): Strategija⁴ predstavlja sveobuhvatan dokument koji definiše dugoročne ciljeve i mjere za unaprjeđenje položaja mladih u Crnoj Gori. Fokusira se na ključne oblasti kao što su obrazovanje, zapošljavanje, zdravlje, socijalna uključenost i participacija mladih. Lokalni akcioni plan za mlade u Herceg Novom je usklađen sa ciljevima i prioritetima ove strategije kako bi se osigurala koherentnost politika na nacionalnom i lokalnom nivou. Strategija za mlade obuhvata skup mjera i aktivnosti koje će podržati razvoj punih potencijala mladih, ostvarivanje njihovih prava, kao i njihov doprinos razvoju društva.

Strategijom su definisana četiri operativna cilja i prpratne mjere koje je potrebno ostvariti tokom perioda trajanja Strategije, i to:

1. Razvoj održivog, kvalitetnog i inkluzivnog sistema servisa i programa za podršku mladima pri tranziciji u odraslo doba;
2. Stvaranje uslova da mladi budu aktivni građani i građanke, uključeni/e u kreiranje i sprovođenje javnih politika;
3. Ostvariti međuresorni doprinos poboljšanju sveukupnog položaja mladih;
4. Unapređenje mehanizama za efikasno kreiranje, sprovođenje, monitoring i evaluaciju omladinske politike.

Akcioni plan za sprovođenje Strategije za mlade (2023-2024): Ovaj dokument precizira konkretne aktivnosti i projekte koji će biti realizovani u kratkoročnom periodu, kako bi se postigli ciljevi postavljeni Strategijom za mlade. Akcioni plan sadrži detaljan pregled mjera, rokova, i odgovornosti relevantnih institucija, čime se obezbjeđuje operativnost i praćenje sprovođenja omladinske politike.

⁴ <http://www.strategijazamlade.me>

1.3. Institucionalni okvir

Za uspješno sprovođenje omladinske politike u opštini Herceg Novi, ključno je postojanje efikasnog institucionalnog okvira koji uključuje različite nivoe vlasti i organizacije. Institucionalni okvir obuhvata sledeće glavne aktere:

1.3.1. Ministarstvo sporta i mladih

Ministarstvo sporta i mladih Crne Gore ⁵ima ključnu ulogu u kreiranju i implementaciji omladinske politike na nacionalnom nivou. Njegova nadležnost uključuje izradu strategija i akcionih planova, koordinaciju aktivnosti, pružanje podrške lokalnim samoupravama i nadzor nad sprovođenjem politika za mlade.

1.3.2. Direktorat za mlade

U Direktoratu za mlade ⁶vrše se poslovi koji se odnose na kreiranje i unaprjeđenje omladinske politike; saradnju sa nevladinim organizacijama i drugim subjektima u cilju planiranja, sprovođenja, evaluacije i unaprjeđenja omladinske politike; promociju, razvoj i unaprjeđenje omladinske politike na nacionalnom i lokalnom nivou; podsticanje uključivanja mladih u neformalno obrazovanje; donošenje strategije i akcionih planova i programa za mlade; stvaranje i unaprjeđenje uslova za rad omladinskih servisa i druge aktivnosti iz ove oblasti.

1.3.3. Opština Herceg Novi

Lokalna samouprava, odnosno Opština Herceg Novi, igra ključnu ulogu u implementaciji omladinske politike na lokalnom nivou. Opština je odgovorna za izradu i sprovođenje Lokalnog akcionog plana za mlade, osiguravanje budžetskih sredstava za omladinske programe i projekte, kao i za koordinaciju između različitih lokalnih institucija i organizacija koje se bave pitanjima mladih.

1.3.4. Sekretarijat za kulturu i obrazovanje

Sekretarijat za kulturu i obrazovanje Opštine Herceg ⁷Novi ima važnu ulogu u podršci mladima. To uključuje aktivnosti kao što su izrada lokalne strategije za mlade, priprema godišnjeg plana ostvarivanja te strategije, saradnja sa mladima radi obezbjeđivanja uslova za formiranje omladinskih klubova i centara, kao i pružanje potpunih i pravovremenih informacija o sprovođenju omladinske politike. Sekretarijat za kulturu

⁵ Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva sporta i mladih 2024. godine

⁶ Ibidem.

⁷ Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Sekretarijata za kulturu i obrazovanje za 2024. godinu

i obrazovanje Opštine Herceg Novi nadležan je i za različite aktivnosti koje se tiču kulturnog i obrazovnog sektora.

1.3.5. Obrazovne i kulturne institucije

Škole, fakulteti, biblioteke, muzeji i druge obrazovne i kulturne institucije u opštini Herceg Novi imaju značajnu ulogu u promociji obrazovanja, kulture i aktivnog građanstva među mladima. Kroz različite programe i aktivnosti, ove institucije doprinose razvoju vještina i znanja mladih, kao i njihovom uključivanju u društvene procese.

1.3.6. Nevladine i omladinske organizacije

Nevladine i omladinske organizacije su ključni partneri u sprovođenju omladinske politike. One pružaju različite usluge i podršku mladima, uključujući edukaciju, savjetovanje, organizaciju volonterskih aktivnosti i promociju ljudskih prava. Njihova fleksibilnost i bliskost sa zajednicom omogućavaju im da efikasno odgovore na specifične potrebe mladih.

1.3.7. Privatni sektor

Privatne kompanije i preduzetnici u opštini Herceg Novi mogu značajno doprinijeti omladinskoj politici kroz podršku programima za stručno osposobljavanje, prakse i zapošljavanje mladih. Partnerstva između javnog i privatnog sektora su ključna za stvaranje novih prilika za mlade i unaprjeđenje njihovih vještina i kompetencija.

1.3.8. Zdravstvene ustanove

Zdravstvene ustanove imaju važnu ulogu u promociji i zaštiti zdravlja mladih. Kroz različite preventivne programe, zdravstvene edukacije i pružanje zdravstvenih usluga, ove ustanove doprinose unaprjeđenju fizičkog i mentalnog zdravlja mladih, što je ključno za njihov sveukupni razvoj.

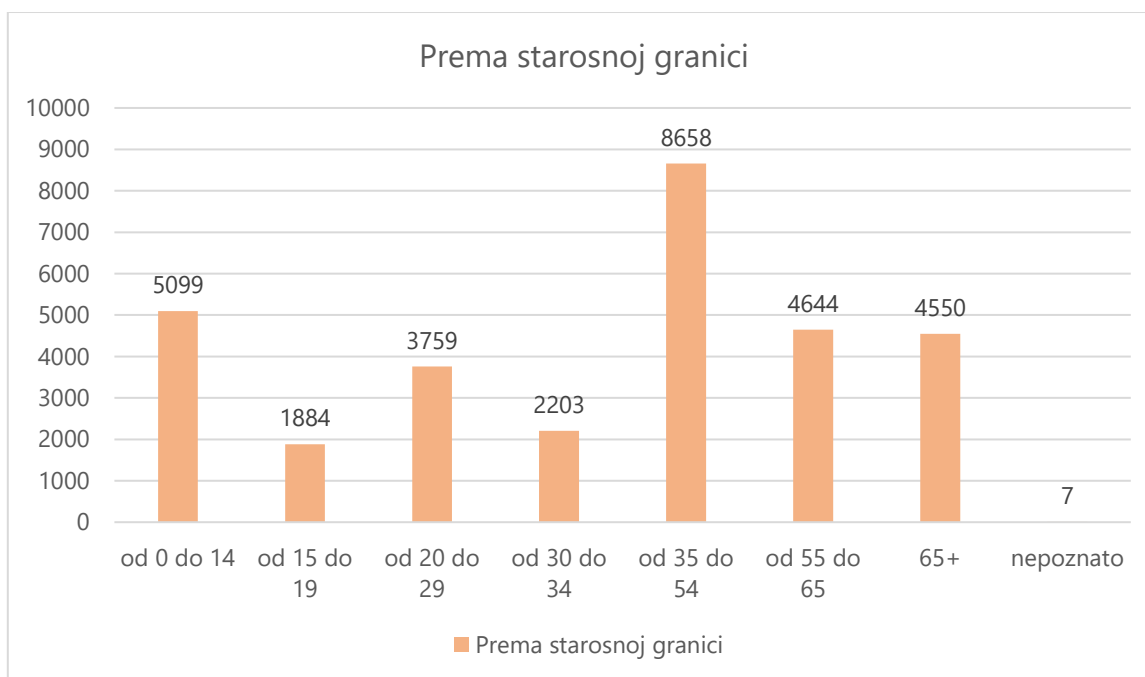
Ovaj institucionalni okvir omogućava koordinisano i sveobuhvatno sprovođenje omladinske politike, osiguravajući da mladi u opštini Herceg Novi imaju pristup potrebnim resursima i podršci za njihov razvoj i aktivno učešće u društvu.

2. Analiza stanja

2.1. O Herceg Novom

Opština Herceg Novi nalazi se na ulazu u Boko-kotorski zaliv i prostire se na površini od 235 km², ima 30.864 stanovnika prema popisu stanovništva iz 2011. godine⁸. Prema preliminarnim podacima Monstata o popisu stanovništva iz 2023. godine, Herceg Novi ima 31.471 stanovnika odnosno 33.022 popisanih lica⁹, što predstavlja porast od oko 2% u odnosu na broj stanovnika iz 2011. godine.

Herceg Novi se nalazi na 42" 27' sjeverne geografske širine i 18" 33' istočne geografske dužine. Struktura stanovništva Herceg Novog u odnosu na popis iz 2011. godine je sljedeća:

Grafik 1: Prikaz starosne strukture u Opštini Herceg Novi prema popisu stanovništva iz 2011. godine.

U Herceg Novom se nalaze:

- 1 državna i 2 privatne predškolske ustanove,
- 4 državne osnovne škole i 1 privatna osnovna škola,
- 1 državna srednja škola i
- 1 državna škola za osnovno muzičko obrazovanje

U Herceg Novom postoje i 3 organizatora obrazovanja odraslih.

⁸ Monstat, Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u 2011. godini

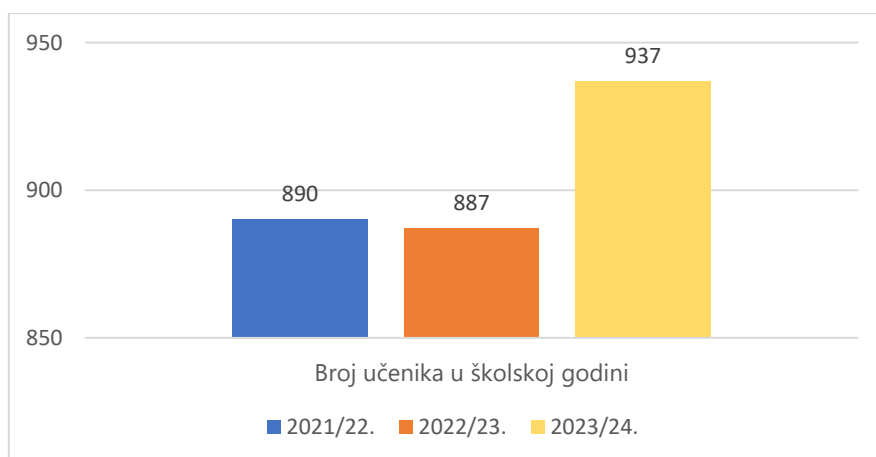
⁹ Monstat, Preliminarni rezultati Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u 2023. godini

U Herceg Novom se nalazi i jedna fakultetska jedinica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore – Primijenjena fizioterapija kao i privatni Fakultet za menadžment.

Na Fakultetu za fizioterapiju se trenutno nalazi 270 aktivnih studenata, dok je zajedno sa vanrednim studentima taj broj iznad 300.

Na Fakultetu za menadžment se trenutno nalazi 279 aktivnih studenata i manji broj vanrednih, pa je ukupan broj studenata na ovom fakultetu 291.

Naša opština bilježi blagi rast broja srednjoškolaca. U školskoj 2023/24. godini Srednja mješovita škola „Ivan Goran Kovačić“ broji 937 učenika, što predstavlja rast od 5,28% u odnosu na školsku 2021/22. godinu¹⁰.

Grafik 2: Broj učenika srednje škole prema školskim godinama

Od ukupnog broja učenika 670 pohađa stručne smjerove dok 267 učenika pohađa smjer opšte gimnazije.

U Herceg Novom postoji i Licencirana Ustanova za obrazovanje odraslih - Radnički univerzitet, koji je u toku školske 2023./2024. godine organizovao nastavu za izučavanje stranih jezika za djecu i odrasle. Na osnovu broja zainteresovanih, oformljene su grupe za izučavanje engleskog jezika za sve razrede osnovne i srednje škole. Grupe za izučavanje italijanskog i njemačkog kao drugog stranog jezika su takođe bile aktivne u toku cijele školske godine za djecu od šestog do devetog razreda osnovne škole. Za izvođenje nastave stranih jezika pokazali su interesovanje mladi i stariji od 18 godina, kao i odrasli koji su pohađali kurseve jezika u jesenjem i proljećnjem semestru. Osim grupne, upite za izvođenje individualne nastave za djecu,

¹⁰ <https://www.skolskastatistika.edu.me/skola/sms-hn>

mlade i starije su imali ne samo iz naše zemlje i regiona nego i šire. Individualna nastava se izvodila i sa državljanima Ukrajine, Poljske, Turske, Amerike i Velike Britanije koji su bili zainteresovani za izučavanje našeg jezika.

Pored izučavanja jezika, u saradnji sa Centrom za podršku lokalnog i regionalnog razvoja iz Herceg Novog i NVO Juventas iz Podgorice organizovane su obuke za stručnu osposobljenost za zanimanja kozmetičar, konfekcionar i konobar koje su pohađali štićenici Dječijeg doma "Mladost" iz Bijele radi lakšeg nalaženja posla na tržištu rada.

Kursevi za odrasle starije od 18 godina se izvode u trajanju od tri mjeseca (dva puta sedmično po sat ipo).

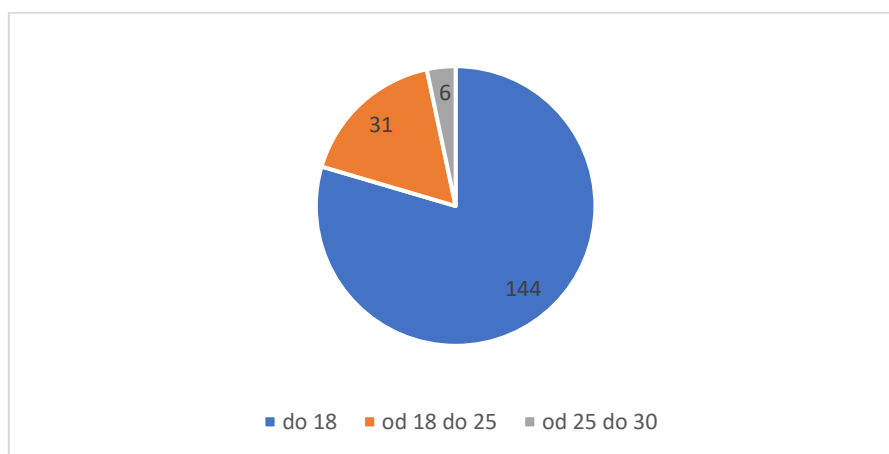
U toku jula mjeseca organizuje se Ljetnja škola stranih jezika za osnovce i srednjoškolce. Tokom ljeta jedan broj zahtjeva se odnosio na izvođenje individualne nastave engleskog, italijanskog i našeg jezika.

Za školsku godinu 2024. /2025. upis je predviđen početkom septembra kako za kurseve jezika tako i za obuke za stručnu osposobljenost za zanimanja propisana Licencom.

2.2. Opis situacije – stanje mladih u Herceg Novom

U Herceg Novom žive 5.643 osobe¹¹ koje pripadaju uzrasnoj kategoriji na koju se odnosi ovaj Lokalni akcioni plan.

Za potrebe izrade ovog akcionog plana, među populacijom na koju se odnosi, realizovan je upitnik koji je popunila 181 osoba.

¹¹ Podaci Popisa stanovništva iz 2011. godine.

Grafik 3: Starosna struktura ispitanika

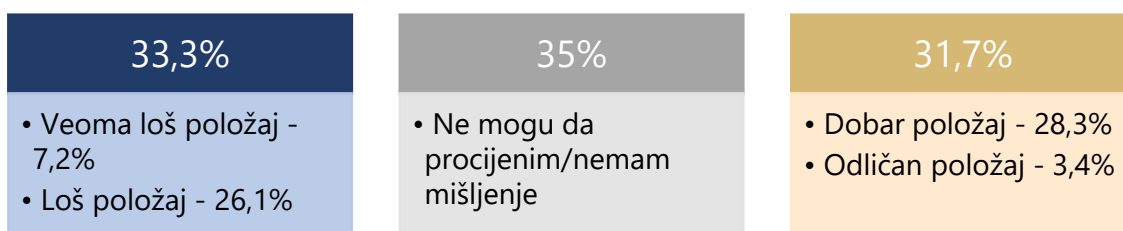
Upitnik je popunilo **35.4%** muškaraca odnosno **64.6%** žena.

Kategorija	Postotak
Učenici	88,4%
Studenti	6,1%
Zaposleni	6,6%
Nezaposleni	5%

Tabela 1: Struktura ispitanika prema kategoriji

Od ukupnog broja ispitanih lica 33,3% smatra da je **položaj mladih** u Herceg Novom loš ili veoma loš, 35% njih ne može da procijeni. Da je položaj mladih u Herceg Novom dobar smatra 28,3% ispitanika dok njih 3,4% kaže da je odličan.

Analiza rezultata upitnika otkriva da se mišljenja mladih u Herceg Novom o njihovom položaju gotovo ravnomjerno raspodjeljuju u tri grupe. Naime, 33,3% ispitanika smatra da je njihov položaj loš ili veoma loš, 35% nije u stanju da procijeni situaciju, dok 28,3% smatra da je položaj mladih dobar, a samo 3,4% ocjenjuje da je odličan. Ova gotovo ravnomjerna raspodjela ukazuje na značajan prostor za unaprjeđenje i rad sa mladima. S jedne strane, treba raditi na poboljšanju uslova za one koji percipiraju svoj položaj kao loš, a s druge strane, potrebno je informisati i uključiti one koji nisu u stanju da procijene svoj položaj. Ovakva situacija predstavlja veliki izazov, ali i priliku za implementaciju efikasnog Lokalnog akcionog plana za mlade, koji će adresirati ove raznolike potrebe i doprinijeti ukupnom poboljšanju kvaliteta života mladih u opštini Herceg Novi.

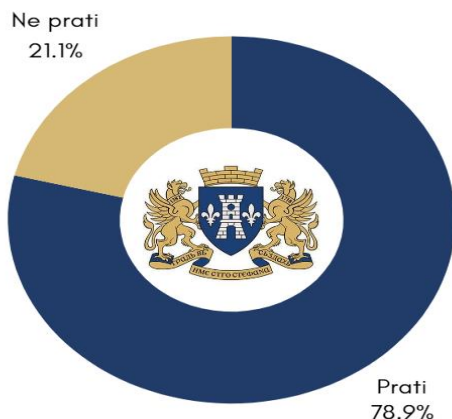
Ispitanici u upitniku navode da prate **kulturna dešavanja** u značajnom broju, što je odlična prilika za mlade u Herceg Novom da se uključe u bogat kulturni život grada. U Herceg Novom postoji nekoliko značajnih ustanova kulture kao što su: Gradski muzej Mirko Komnenović i Galerija Josip Bepo Benković u kojem se planirani projekti i programi realizuju kroz serije besplatnih radionica, umjetničke igre kreativnog izražavanja i učenja na otvorenim časovima i stručna vođenja kroz izložbe. Radionice su namijenjene mladima svih uzrasta. Saradnja se ostvaruje sa osnovnim i srednjim školama, predškolskim ustanovama kao i sa ustanovom JU Dječiji dom „Mladost“. Kroz planirane projekte mladi usavršavaju svoje talente, upoznavaju se sa izlagačkom i muzejskom djelatnošću i usvajaju znanja iz oblasti umjetnosti i kulture.

Pored gradskog muzeja od kulturnih ustanova postoje još i Gradska biblioteka i čitaonica, Muzej Mihail Bulgakov kao i Muzej - Dom Kapetana Miroslava Štumbergera. Grad je domaćin raznih festivala i događaja koje organizuju lokalna samouprava ili njene ustanove, uključujući Praznik mimoze, Hercegnovski zimski salon, Hercegnovski filmski festival, HAPS – Hercegnovske aprilske pozorišne svečanosti, Gitar art summer fest i brojni drugi.

Ovi događaji i ustanove pružaju mladima izvanredne mogućnosti za kulturno obrazovanje, zabavu i aktivno učešće u društvenom životu zajednice. Kultura igra ključnu ulogu u oblikovanju identiteta i ličnog razvoja, te omogućava mladima da učestvuju u kulturnim tokovima.

Grafik 4: Prikaz rezultata upitnika o praćenju kulturnih dešavanja u Herceg Novom

Učešće mladih u donošenju odluka ključni element njihovog angažmana u životu. Mladi su nosioci perspektiva, ideja i treba uzeti u obzir formiranja politika i direktno utiču na njih. mladih u donošenje

procesu predstavlja aktivnog društvenom specifičnih potreba koje prilikom programa koji Uključivanje odluka nije samo

pitanje participacije, već i efikasnosti politika koje se direktno tiču mladih osoba.

U toku realizacije upitnika, na pitanje **„Da li postoji mogućnost da mladi učestvuju u procesu donošenja odluka u školi ili na fakultetu“** 56,3% ispitanika reklo je da postoji mogućnost učešća, dok su ostali rekli da nemaju tu mogućnost.

Na pitanje „**Da li postoji mogućnost da mladi na nivou opštine budu uključeni u proces donošenja odluka**“ njih 20,2% reklo je da postoji ta mogućnost dok su ostali odgovori odrično.

Grafik 5: Vizuelni prikaz rezultata u odnosu na učešće mladih u procesu donošenja odluka na opštinskom nivou.

Opština Herceg Novi uključila je mlade u postupak kreiranja LAP za Herceg Novi, i na taj način osigurala da mladi imaju priliku da izraze svoje stavove, sugestije i potrebe kroz različite kanale uključivanja. Dodatno, dala je mogućnost da direktno budu uključeni u pisanje LAP kroz članstvo u Radnoj grupi kojoj je povjeren taj zadatak.

Jedno od pitanja odnosilo se i na stav o tome da li mladi imaju **mogućnost učešća u donošenju odluka u porodici**, 83,7% ispitanika ima tu mogućnost.

Grafika 6: Vizuelni prikaz rezultata u odnosu na učešće mladih u procesu donošenja odluka u porodici.

Lokalni akcioni plan za mlade za Herceg Novi cilja na unaprijeđenje **zapošljivosti mladih** kroz edukativne programe, podršku preduzetništvu, jačanje veza sa tržištem rada i promociju prilika za zapošljavanje u javnom sektoru. Kroz ove strategije, plan se fokusira na stvaranje održivih prilika za mlade koje će im omogućiti da razviju relevantne vještine i ostvare uspješne karijere, doprinoseći tako ekonomskom i socijalnom razvoju zajednice.

Prema podacima Zavoda za zapošljavanje o broju **nezaposlenih** na kraju prošle godine u Herceg Novom registrovano je 513 nezaposlenih, od 31.471 stanovnika, odnosno svaki šezdeset i prvi stanovnik nema zaposlenje¹². Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje se trenutno nalazi 42 osobe starosti od 25 do 30 godina.

Za potrebe ovog LAP, kroz upitnik koji smo sproveli među mladima, njih 52,2% smatra da će se lako zaposliti kad završi školu i fakultet. Upitani da ocijene šta smatraju najvećim problemom, rangirali su ih na sljedeći način:

¹² <https://www.zzzcg.me/statistika/>

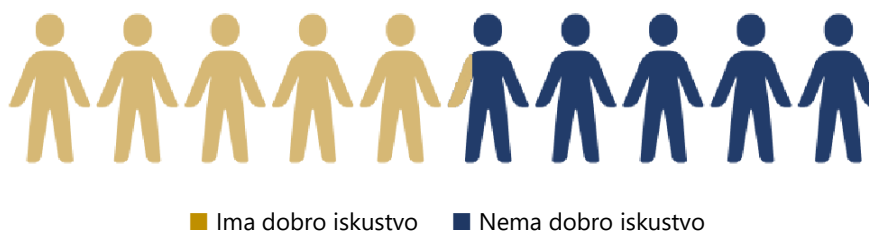

Grafik 7: Prikaz rangiranja problema prilikom pronalaska zaposlenja

Upitani da ocijene osjećaj bezbjednosti u opštini, 73,3% mladih navelo je da se osjeća **bezbjedno** u Herceg Novom. Nije zanemarljiv podataka od gotovo 30% onih koji se ne osjećaju tako.

Na pitanje „**Da li znate kome se trebate obratiti u slučaju da vam je potrebna psiho-socijalna podrška, zaštita od nasilja i sl.**“ 76,7% mladih navodi da zna kome će se obratiti dok 23,3% to ne zna.

Osim činjenice da su mladi upoznati ili ne sa sistemom podrške, veoma su važni podaci u odnosu na njihovo zadovoljstvo pruženom podrškom. Svega 51,9% mladih ima dobro iskustvo u situacijama kada su bili u prilici da zatraže psiho-socijalnu podršku, a veoma značajan broj njih, odnosno 48,1% navelo je da nema dobro iskustvo i nije zadovoljno pruženom podrškom.

Grafik 8: Vizuelni prikaz rezultata u odnosu na dobro iskustvo u situacijama kada su tražili psiho-socijalnu podršku

2.3. Identifikovane potrebe mladih

Istraživanje sprovedeno među mladima u Herceg Novom, za potrebe izrade LAP-a, identifikovalo je nekoliko ključnih potreba i problema koje treba adresirati kroz Lokalni akcioni plan za mlade. Mladi su izrazili zabrinutost zbog loših uslova za zapošljavanje, nedostatka infrastrukture za sport i rekreaciju, kao i neadekvatnih obrazovnih uslova.

Mnogi su istakli potrebu za boljim pristupom psihološkoj podršci i rješavanju problema mentalnog zdravlja, kao i borbi protiv zavisnosti od duvana, alkohola i narkotika. Takođe, mladi su prepoznali potrebu za boljom komunikacijom i uključivanjem u procese donošenja odluka, naglašavajući važnost stvaranja prostora gdje mogu otvoreno da izraze svoje stavove i ideje. Socijalizacija, prevencija vršnjačkog nasilja i unaprjeđenje kulturnih i sportskih sadržaja su takođe identifikovani kao prioriteti.

3. Finansijski okvir za sprovođenje Lokalnog akcionog plana za mlade

Sekretarijat za kulturu i obrazovanje kao nadležna jedinica lokalne samouprave koja sprovodi omladinsku politiku u Herceg Novom u budžetu ima sredstva izdvojena za implementaciju Lokalnog akcionog plana za mlade.

Osim ovih sredstava Sekretarijat ima posebne budžetske stavke koje se odnose na podršku mladim stvaraocima a to su:

- Izdaci za pomoć pojedincima – školski pribor i vannastavne aktivnosti – Plan za 2024. godinu 20.000,00 EUR
- Transferi za pomoć darovitoj djeci i nagrađenima na državnim i međunarodnim takmičenjima - Plan za 2024. godinu 40.000,00 EUR

Ostale budžetske stavke Sekretarijata koje se odnose na podršku djece i mladih:

- Izdaci za realizaciju projekata za djecu i mlade - Plan za 2024. godinu 50.000,00 EUR
- Izdaci za realizaciju aktivnosti iz oblasti prevencije i suzbijanja vršnjačkog nasilja - Plan za 2024. godinu 10.000,00 EUR
- Transferi za stipendiranje studenata - Plan za 2024. godinu 75.000,00 EUR
- Transferi za prevoz đaka - Plan za 2024. godinu 100.000,00 EUR
- Transferi za školska takmičenja - Plan za 2024. godinu 8.000,00 EUR
- Ostali izdaci za vaspitno-obrazovne ustanove i subvencionisanje boravka drugog djeteta u vrtiću - Plan za 2024. godinu 60.000,00 EUR
- Izdaci za organizaciju kulturnih manifestacija i festivala - Plan za 2024. godinu 300.000,00 EUR

Ostali izvori finansiranja su ili mogu biti:

Donacije i grantovi: Pribavljanje sredstava putem nacionalnih i međunarodnih donacija, fondova EU, kao i grantova od strane međunarodnih organizacija koje podržavaju projekte za mlade.

Budžeti nevladinih organizacija (NVO): Finansijska podrška koju NVO pružaju može biti usmjerena na specifične projekte kao što su obrazovne radionice, kulturni događaji, sportski programi ili druge aktivnosti koje podržavaju ciljeve lokalnog akcionog plana

za mlade. NVO često igraju ključnu ulogu u angažovanju mladih i pružanju specijalizovanih usluga koje odgovaraju njihovim potrebama i interesovanjima.

Budžeti drugih ustanova: Implementacija lokalnih akcionih planova za mlade takođe zavisi od budžeta drugih ustanova, kao što su lokalne samouprave, obrazovne ustanove, zdravstvene ustanove ili kulturne institucije. Ove ustanove mogu obezbijediti finansijska sredstva iz svojih budžeta kako bi podržale aktivnosti usmjerene ka mladima.

4. Lokalni akcioni plan za 2024. godinu

Aktivnosti Lokalnog akcionog plana za 2024. godinu realizuju se kroz četiri operativna cilja.

Operativni cilj 1: Razvoj održivog, kvalitetnog i inkluzivnog sistema servisa i programa za podršku mladima pri tranziciji u odraslo doba

Mjera 1.1 - Uspostaviti funkcionalni sistem omladinskih servisa u svim opštinama						
Aktivnost		Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Indikatori i izvor provjere	Finansijska procjena	Izvor finansiranja
1.	Kreirati Plan rada Omladinskog centra	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje	III i IV kvartal 2024. godine	Izrađen i odobren Plan rada Omladinskog centra (Dokumentacija plana) Izvor provjere: Broj definisanih aktivnosti i programa (Izveštaji o planiranim aktivnostima) Redovno praćenje i evaluacija sprovođenja plana (Izveštaji o napretku)	550,00 eura	Opština Herceg Novi
2.	Kreirati vizuelni identitet (logo) Omladinskog centra	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje	III i IV kvartal 2024. godine	Kreiran i odobren logo Omladinskog centra (Dokumentacija vizuelnog	200,00 eura	Opština Herceg Novi

				identiteta) Prepoznatljivost vizuelnog identiteta među mladima Izvor provjere: Kreirani vizual		
3.	Škola klasičnog crteža	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje	III i IV kvartal 2024. godine	Najmanje 25 polaznika škole klasičnog crteža (teoretsko razmatranje pojma likovnosti, osnove materijala i alata) Uzrast: 13 do 29 godina	1.800,00 eura	Opština Herceg Novi
4.	Škola crtanja slova - letering	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje	III i IV kvartal 2024. godine	Najmanje 25 polaznika će se upoznati sa pravilnim konstruisanjem slova, osnovama tipografije i moderne kaligrafije, razne stilove leteringa i njegovu upotrebu) Uzrast: 13 do 29 godina	1.800,00 eura	Opština Herceg Novi
5.	Salsa za početnike i omladinu	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje	III i IV kvartal 2024. godine	Najmanje 25 polaznika škole će se upoznati sa osnovama Salse, Baćate i Regetona. Uzrast: 13 do 29 godina	1.800,00 eura	Opština Herceg Novi

LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE OPŠTINE HERCEG NOVI ZA 2024. GODINU

6.	Radionica crtanja stripa	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje	III i IV kvartal 2024. godine	Najmanje 15 polaznika pohađalo radionicu u fazi nastanka stripa od praznog lista do fantastične priče likova koje su stvorili (Program radionice obuhvata kreiranje likova, crtanje figura, pokret u stripu, skiciranje, tuširanje, kolorisanje, itd.) Uzrast: 13 do 29 godina	1.800,00 eura	Opština Herceg Novi
7.	Distribucija i promocija Evropske omladinske kartica (EYCA) među mladima Herceg Novog	Centar za omladinsku edukaciju Sekretarijat za kulturu i obrazovanje Učenički parlament	od I do IV kvartala 2024. godine	Distribuirano najmanje 100 Evropskih omladinskih kartica (EYCA) među mladima u Herceg Novom. Izvor provjere: Izveštaj organizacije	1000 eura	NVO Centar za omladinsku edukaciju Opština Herceg Novi
8.	Pružanje usluge dnevnog boravka za djecu i mlade od 7-27 god	Dnevni centar za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Herceg Novi	od I do IV kvartala 2024. godine	Pružanje kontinuirane podrške za djecu i mlade u Dnevnom centru koju je koristilo minimum 15 korisnika. Izvor provjere: Izveštaj o radu	Redovne aktivnosti	Budžet Dnevnog centra Opština Herceg Novi Ministarstvo rada i socijalnog staranja

LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE OPŠTINE HERCEG NOVI ZA 2024. GODINU

						Donacije
9.	Pružanje usluge savjetovanja za djecu i mlade od 7-27 god	Dnevni centar za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Herceg Novi	od I do IV kvartala 2024. godine	Pružanje kontinuirane podrške za djecu i mlade u Dnevnom centru koju je koristilo minimum 15 korisnika. Izvor provjere: Izvještaj o radu	Redovne aktivnosti	Budžet Dnevnog centra Opština Herceg Novi Ministarstvo rada i socijalnog staranja Donacije
Mjera 1.2 – Kreirati i realizovati inkluzivne programe omladinskog rada i neformalnog obrazovanja						
	<i>Aktivnost</i>	<i>Nosioci aktivnosti</i>	<i>Vrijeme realizacije</i>	<i>Indikatori i izvor provjere</i>	<i>Finansijska procjena</i>	<i>Izvor finansiranja</i>
1.	Realizacija i učešće u programu "Akcionni dan 2024"	Unija srednjoškoolca Crne Gore Učešće iz HN: Opština Herceg Novi RTV Herceg Novi Turisticka organizacija HN	IV kvartal 2024. godine	Najmanje 40 mladih uključenih u program (Evidencija učesnika) Promocija aktivnosti od strane nosioca – Unije srednjoškoolaca Crne Gore Izvor provjere: Izvještaj organizatora	200 eura	Opština Herceg Novi Budžet RTV Herceg Novi Budžet Turističke organizacije Herceg Novi Budžet JUK Herceg fest

LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE OPŠTINE HERCEG NOVI ZA 2024. GODINU

		JUK Herceg fest				
2.	Obilježavanje Međunarodnog dana mladih – “Televizijska emisija/prilog posvećen mladima”	RTV Herceg Novi	III kvartal 2024. godine	Realizacija emisije Najmanje 3 učesnika u emisiji Izvor provjere: Izveštaj organizatora	Bez budžeta	RTV Herceg Novi
3.	Obilježavanje Međunarodnog dana mladih	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje	III kvartal 2024. godine	Realizacija koncerta Najmanje 3000 posjetilaca Objave na mrežama	8.000,00 eura	Opština Herceg Novi
4.	Promovisati prilike za zaposlenje mladih	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje	od I do IV kvartala 2024. godine	Najmanje 500 mladih informisano putem sajta i društvenih mreža Izvor provjere: Objave na mrežama	Bez budžeta	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje
Mjera 1.3 – Uspostaviti funkcionalni sistem informisanja mladih i jačati kompetencije mladih za korišćenje dostupnih informacija						
	<i>Aktivnost</i>	<i>Nosioci aktivnosti</i>	<i>Vrijeme realizacije</i>	<i>Indikatori i izvor provjere</i>	<i>Finansijska procjena</i>	<i>Izvor finansiranja</i>
1.	Kreirati Viber zajednicu “Mladi Herceg Novog”	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje	III i IV kvartal 2024. godine	Kreirana viber zajednica Najmanje 300 članova u Viber zajednici “Mladi Herceg Novog”	Bez budžeta	Opština Herceg Novi

LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE OPŠTINE HERCEG NOVI ZA 2024. GODINU

				Broj objavljenih informacija i postova mjesečno (najmanje 3 objave)		
2.	Podrška učešću hercegnovskih srednjoškolaca na "Danu otvorenih vrata Univerziteta Crne Gore" i Sajmu sezonskog zapošljavanja	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje Studentski parlament Univerziteta Crne Gore	I i II kvartal 2024. godine	Podržan odlazak hercegnovskih maturanata na Dan otvorenih vrata UCG i Sajam sezonskog zapošljavanja. Izvor provjere: Zahtjev SPUC Odluka Skeretarijata o podršci događaja Učešće hercegnovskih maturanata na događajima.	500€	Opština Herceg Novi i sredstva Studentskog parlamenta UCG
3.	Promovisati savjetovaništa za mlade pri Domu zdravlja	Dom zdravlja Herceg Novi	III i IV kvartal 2024. godine	Sprovedena najmanje po jedna kampanja na fakultetima i u srednjoj školi o uslugama koje pruža Savjetovanište Izvor provjere: Izveštaj organizatora	Bez budžeta	Dom zdravlja
	Dani reprezentacije i sajam sporta	Sekretarijat za društvene	II kvartal 2024. godine	Realizovan jedan događaj na kojem su promovisani	3. 746,00 €	Opština Herceg Novi

4.		djelatnosti i međunarodnu saradnju		<p>reprezentativni timovi sportski klubovi u Herceg Novom, na kojem je učešće uzelo minimum 200 učesnikca/ca</p> <p>Izvor provjere: Izveštaj o radu Sekretarijata Medijske objave</p>		
Mjera 1.4 - Promovisati programe mobilnosti mladih unutar i van Crne Gore						
<i>Aktivnost</i>		<i>Nosioci aktivnosti</i>	<i>Vrijeme realizacije</i>	<i>Indikatori i izvor provjere</i>	<i>Finansijska procjena</i>	<i>Izvor finansiranja</i>
1.	Promovisati Erasmus+, European Solidarity Corps i druge programe za mobilnost mladih	<p>Sekretarijat za kulturu i obrazovanje</p> <p>Omladinski centar</p>	IV kvartal 2024. godine	<p>Na sajtu, viber zajednici i na društvenim mrežama promovisani programi mobilnosti mladih (najmanje 1000)</p> <p>Izvor provjere: Društvene mreže- kanali komunikacije /izvještaj</p>	Bez budžeta	<p>Opština Herceg Novi</p> <p>NVO</p> <p>Donacije</p>

Operativni cilj 2: Stvaranje uslova da mladi budu aktivni građani i građanke, uključeni/e u kreiranje i sprovođenje javnih politika

Mjera 2.1 - Kreirati održive mehanizme za podršku inicijativama mladih, neformalnim grupama mladih i organizacijama mladih

LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE OPŠTINE HERCEG NOVI ZA 2024. GODINU

Aktivnost		Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Indikatori i izvor provjere	Finansijska procjena	Izvor finansiranja
1.	Podrška projektima nevladinih organizacija uključujući oblasti programa za omladinu i podsticanje i razvoj privrednih djelatnosti	Opština Herceg Novi Sekretarijat za društvene djelatnosti i međunarodnu saradnju	II kvartal 2024. godine	Raspisan Javni konkurs za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata NVO u 2024. godini Izvor provjere: Objava javnog konkursa; Odluka/Izveštaj	70.000 eura	Opština Herceg Novi
Mjera 2.2 – Kreirati nove i unaprijediti postojeće mehanizme učešća mladih, sa posebnim fokusom na podsticanje učešća mladih žena i marginalizvanih grupa						
Aktivnost		Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Indikatori i izvor provjere	Finansijska procjena	Izvor finansiranja
1.	Podrška ženskom preduzetništvu i društvenom preduzetništvu	Opština Herceg Novi Sekretarijat za turizam, ekonomski razvoj i preduzetništvo	IV kvartal 2024. godine	Raspisan konkurs za podršku ženskom preduzetništvu Izvor provjere: Objava javnog konkursa; Odluka/Izveštaj	30.000 eura	Budžet Opštine Herceg Novi
2.	Promocija "EmpowerHer – Ekonomsko osnaživanje žena kroz digitalizaciju njihovih biznisa" u Herceg Novom	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje Centar za omladinsku edukaciju	od I do IV kvartala 2024. godine	Među ženama u Herceg Novom, uzrasta 18 do 30 godina promovisan projekat "EmpowerHer u najmanje 2 navrata za minimum 30 žena – Ekonomsko osnaživanje žena kroz digitalizaciju njihovih biznisa" u Herceg Novom	Bez budžeta	Opština Herceg Novi NVO COE

Mjera 2.3 – Ojačati kapacitete i razviti kulturu učešća mladih u razvoju zajednice, demokratskom životu i donošenju odluka						
Aktivnost		Nosioci aktivnost	Vrijeme realizacije	Indikatori i izvor provjere	Finansijska procjena	Izvor finansiranja
1.	Kampanja Juventasa za podsticaj učešća mladih Herceg Novog u proces podnošenja inicijativa za veće učešće u procesu iniciranja promjena i jačanju demokratskih kapaciteta	Juventas	III i IV kvartal 2024. godine	Sprovedena kampanja kojom je obuhvaćeno najmanje 3000 građana Herceg Novog, od toga najmanje 300 mladih. Izvor provjere: Izveštaj organizatora; Broj podnijetih inicijativa lokalnoj zajednici	10.000 eura	Budžet NVO Juventas
2.	Promovisati učešće srednjoškolaca kroz učenički parlament	SMŠ "Ivan Goran Kovačić" – učenički parlament	III i IV kvartal 2024. godine	U svakom razredu srednje škole pročitano obavještenje a na mrežama psotavljen material koji motiviše učenike da budu dio učeničkog parlamenta. Izvor provjere: Broj aktivnih članova učeničkog parlamenta (Evidencija članova) Broj održanih sastanaka i sesija parlamenta (Zapisnici sa sastanaka) Najmanje sedan novih članova učeničkog parlamenta	Bez budžeta	SMŠ "Ivan Goran Kovačić"

3.	Skupština Unije srednjoškolaca Crne Gore – učešće predstavnika srednjoškolaca Herceg Novog	Unija srednjoškolaca Crne Gore	IV kvartal 2024. godine	<p>Najmanje dva učenika iz Herceg Novog učestvovala na Skupštini svih učeničkih parlamenata srednjih škola u Crnoj Gori.</p> <p>Izvor provjere:</p> <p>Broj predstavnika srednjoškolaca iz Herceg Novog koji učestvuju (Evidencija učesnika)</p> <p>Broj iznesenih inicijativa i predloga od strane predstavnika (Zapisnici sa sastanaka)</p>	3.000 eura	Budžet Unije srednjoškolaca Crne Gore
4.	Obilježavanje 17. novembra – dana srednjoškolaca – Dan otvorenih vrata	<p>Skupština opštine Herceg Novi</p> <p>Učenički parlament SMŠ "Ivan Goran Kovačić"</p>	IV kvartal 2024. godine	<p>Najmanje 10 srednjoškolaca posjetilo Skupštinu opštine i upoznalo se sa njenim radom.</p> <p>Izvor provjere:</p> <p>Broj srednjoškolaca koji su posjetili Skupštinu opštine</p> <p>Inicijative koje je podnio učenički parlament</p> <p>Medijski izvještaji</p>	Bez budžeta	Opština Herceg Novi i SMŠ "Ivan Goran Kovačić"

Mjera 2.4 – Unaprijediti uslove za razvoj volonterizma

LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE OPŠTINE HERCEG NOVI ZA 2024. GODINU

Aktivnost		Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Indikatori i izvor provjere	Financijska procjena	Izvor finansiranja
1.	Formirati mrežu volontera za rad u Omladinskom centru	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje	III i IV kvartal 2024. godine	<p>Formirana mreža šest mladih volontera za rad u Omladinskom centru</p> <p>Izvor provjere:</p> <p>Broj registrovanih volontera u mreži (Izveštaji o registraciji volontera)</p> <p>Broj organizovanih volonterskih aktivnosti i događaja (Izveštaji omladinskog centra)</p> <p>Zadovoljstvo volontera (Ankete među volonterima)</p> <p>Broj učesnika u volonterskim aktivnostima (Izveštaji sa događaja)</p>	Bez budžeta	Opština Herceg Novi
2.	Obuka volontera za rad u Omladinskom centru	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje	III i IV kvartal 2024. godine	<p>Realizovana jednodnevna obuka za najmanje 6 volontera za rad u Omladinskom centru</p> <p>Izvor provjere:</p> <p>Broj volontera koji su završili obuku (Potvrde o završenoj obuci)</p>	300 eura	Opština Herceg Novi NVO

				<p>Kvalitet i sadržaj obuke (Evaluacija programa obuke)</p> <p>Zadovoljstvo volontera obukom (Ankete među volonterima)</p> <p>Primjena stečenih vještina u praktičnom radu (Izveštaji omladinskog centra)</p>		
3.	<p>Obilježavanje 5. decembra Međunarodnog dana volontera - Organizovati informativne dane o mogućnostima volontiranja u Herceg Novom</p>	<p>Sekretarijat za kulturu i obrazovanje</p> <p>SMŠ "Ivan Goran Kovačić"</p> <p>Nevladine organizacije</p> <p>Organizacije civilnog društva</p>	IV kvartal 2024. godine	<p>Organizovan jedan događaj u SMŠ na kojoj su ulešće uzele OCD i institucije.</p> <p>Izvor provjere:</p> <p>Izveštaj o realizaciji informativnog predavanja ili radionice;</p> <p>Fotografije sa događaja – izvještavanje medija</p>	500 eura	<p>Opština Herceg Novi</p> <p>NVO</p> <p>OCD</p>

Operativni cilj 3: Ostvarivanje međuresornog doprinosa poboljšanju sveukupnog položaja mladih

Mjera 3.1. – Kreirati i implementirati programe i aktivnosti koji unaprjeđuju ekonomske i socijalne prilike za mlade, te im pružaju kvalitetno obrazovanje i kulturne sadržaje (mjera na lokalnom nivou)

Aktivnost		Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Indikatori i izvor provjere	Financijska procjena	Izvor finansiranja
1.	Predavanja policijskih službenika u SMŠ "Ivan Goran Kovačić" na temu "Vršnjačko nasilje"	Uprava policije – OB H.Novi SMŠ "Ivan Goran Kovačić"	od I do IV kvartala 2024. godine	Najmanje jedno predavanje na kojem prisustvuje najmanje 25 učenika Izvor provjere: Evidencija prisustva učenika na predavanjima (npr. potpisane liste prisustva i fotografije) i/ili Izvještaj ili policijskih službenika koji su održali predavanja	Bez budžeta	Uprava policije
2.	Predavanja policijskih službenika u SMŠ "Ivan Goran Kovačić" na temu "Opasnosti zloupotrebe psihoaktivnih supstanci"	Uprava policije – OB H.Novi SMŠ "Ivan Goran Kovačić"	od I do IV kvartala 2024. godine	Najmanje jedno predavanje na kojem prisustvuje najmanje 25 učenika Izvor provjere: Evidencija prisustva učenika na predavanjima (npr. potpisane liste prisustva i fotografije) i/ili Izvještaj ili policijskih službenika koji su održali predavanja	Bez budžeta	Uprava policije
	Predavanja policijskih službenika u SMŠ "Ivan Goran Kovačić" na temu "Maloljetnička delikvencija"	Uprava policije – OB H.Novi	od I do IV kvartala 2024. godine	Najmanje jedno predavanje na kojem prisustvuje najmanje 25 učenika	Bez budžeta	Uprava policije

3.		SMŠ "Ivan Goran Kovačić"		Izvor provjere: Evidencija prisustva učenika na predavanjima (npr. potpisane liste prisustva i fotografije) i/ili Izvještaj ili policijskih službenika koji su održali predavanja		
4.	Predavanja policijskih službenika u SMŠ "Ivan Goran Kovačić" na temu "Bezbjednost u saobraćaju"	Uprava policije – OB H.Novi SMŠ "Ivan Goran Kovačić"	od I do IV kvartala 2024. godine	Najmanje jedno predavanje na kojem prisustvuje najmanje 25 učenika Izvor provjere: Evidencija prisustva učenika na predavanjima (npr. potpisane liste prisustva i fotografije) i/ili Izvještaj ili policijskih službenika koji su održali predavanja	Bez budžeta	Uprava policije
5.	Predavanja policijskih službenika u SMŠ "Ivan Goran Kovačić" na temu "Bezbjedno korišćenje interneta i društvenih mreža"	Uprava policije – OB H.Novi SMŠ "Ivan Goran Kovačić"	od I do IV kvartala 2024. godine	Najmanje jedno predavanje na kojem prisustvuje najmanje 25 učenika	Bez budžeta	Uprava policije

				<p>Izvor provjere:</p> <p>Evidencija prisustva učenika na predavanjima (npr. potpisane liste prisustva i fotografije) i/ili Izvještaj ili policijskih službenika koji su održali predavanja</p>		
6.	Medijska kampanja o zdravim stilovima života	RTV Herceg Novi	od I do IV kvartala 2024. godine	<p>Najmanje dva medijska priloga koja su se odnosili na zdrave stilove života</p> <p>Najmanje dvije emisija koje su imale za temu zdrave stilove života među mladima</p> <p>Izvor provjere: Analiza broja objavljenih medijskih materijala (članaka, intervjua, TV/radio emisija, postova na društvenim mrežama) koji se odnose na zdrave stilove života.</p>	1.000 eura	<p>RTV Herceg Novi</p> <p>Opština Herceg Novi</p> <p>Donacije i sponzorstva od lokalnih kompanija</p>
7.	Organizovanje radionica na temu vršnjačkog nasilja, nasilja u porodici, građanskog aktivizma i dr.	<p>Sekretarijat za kulturu i obrazovanje;</p> <p>NVO</p>	III i IV kvartal 2024. godine	<p>Realizovane najmanje 4 radionice na različite teme kojima je prisustvovalo najmanje 80 mladih</p> <p>Izvor provjere: Izvještaj o realizovanim radionicama; Potpisne liste / fotografije</p>	1.000 eura	<p>Opština Herceg Novi</p> <p>NVO</p>

LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE OPŠTINE HERCEG NOVI ZA 2024. GODINU

8.	Obilježavanje 1. decembra Međunarodnog dana borbe protiv AIDS - a	Savjetovalište za mlade – Dom zdravlja Herceg Novi Učenički parlament SMŠ „Ivan Goran Kovačić“	IV kvartal 2024. godine	Savjetovalište za mlade realizovalo je edukativnu radionicu/predavanje na kojem je učestvovalo najmanje 20 učenika Izvor provjere: Izveštaj o organizaciji događaja i aktivnosti. Fotografije i video snimci sa događaja. Evidencija o broju prisutnih i distribuiranim materijalima.	Bez budžeta	Dom zdravlja
9.	Organizovati radionice na temu „Roditeljske vještine“	Centar za socijalni rad	III i IV kvartal 2024. godine	Realizovana najmanje jedna radionica od strane Centra za socijalni rad na kojoj je učestvovalo najmanje 10 roditelja. Izvor provjere: Izveštaj o organizaciji događaja i aktivnosti. Fotografije i video snimci sa događaja. Evidencija o broju prisutnih i distribuiranim materijalima.	Bez budžeta	Centar za socijalni rad
10.	Popularizaciji knjige i čitanja kod djece i mladih, putem	JU Gradska biblioteka i čitaonica	od I do IV kvartala 2024. godine	Realizovane aktivnosti u ovoj oblasti;	500 eura	JU Gradska biblioteka i

	interaktivnih, kreativnih i edukativnih sadržaja	Herceg Novi		<p>Broj realizovanih aktivnosti;</p> <p>Kreirano/realizovani najmanje 5 kreativnih sadržaja/aktivnosti</p> <p>Izvor provjere:</p> <p>Evidencija o broju organizovanih radionica i događaja. Fotografije i video zapisi sa radionica i događaja. Izveštavanje</p>		čitaonica Herceg Novi
11.	Čitamo zajedno – program namijenjen OSI	JU Gradska biblioteka i čitaonica Herceg Novi	od I do IV kvartala 2024. godine	<p>Najmanje 15 OSI učestvovalo u programu.</p> <p>Izvor provjere:</p> <p>Izveštaj o organizaciji događaja i aktivnosti. Fotografije i video snimci sa događaja. Evidencija o broju prisutnih.</p>	Bez budžeta	JU Gradska biblioteka i čitaonica Herceg Novi
12.	Literarni konkurs Otvori knjigu, otvori svijet	JU Gradska biblioteka i čitaonica Herceg Novi	II kvartal 2024. godine	<p>Organizovanje literarnog konkursa "Otvori knjigu, otvori svijet" sa najmanje 25 učesnika koji će dostaviti svoje radove.</p> <p>Izvor provjere:</p>	2.000 eura	JU Gradska biblioteka i čitaonica Herceg Novi

LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE OPŠTINE HERCEG NOVI ZA 2024. GODINU

				Spisak prijavljenih učesnika sa njihovim radovima; Izveštaj o organizaciji konkursa i njegovim rezultatima.		
13.	Radionice za srednjoškolce u saradnji sa književnicima	JU Gradska biblioteka i čitaonica Herceg Novi	od I do IV kvartala 2024. godine	Održane su najmanje 2 radionice za srednjoškolce u saradnji sa književnicima. Izvor provjere: Plan održavanja radionica sa definisanim datumima i temama; Potpisane liste prisutnih učesnika; Izveštaj organizatora.	300 eura	JU Gradska biblioteka i čitaonica Herceg Novi
14.	Sprovođenje kampanje – pitaj bibliotekara podrška u pronalaženju, klasifikaciji informacija, njihovim izvorima i pretraživanju elektronskih bibliotečkih baza (COBISS) namijenjena starijim osnovcima, učenicima srednje škole i studentima sa ciljem informacionog opismenjavanja)	JU Gradska biblioteka i čitaonica Herceg Novi	od I do IV kvartala 2024. godine	Aktivnosti u sklopu svakodnevnih radnih aktivnosti biblioteke koju je iskoristilo minimum 50 lica. Izvor provjere: Izveštaj o radu JU Gradska biblioteka i čitaonica Herceg Novi	Bez budžeta	JU Gradska biblioteka i čitaonica Herceg Novi
15.	Realizacija aktivnosti „Strip radionica“	JU Gradska biblioteka i čitaonica	od I do IV kvartala 2024. godine	Organizovana strip radionica sa prisustvom najmanje 15 učesnika.	200 eura	JU Gradska biblioteka i

		Herceg Novi		Izvor provjere: Izveštaj organizatora Fotografije i promocija		čitaonica Herceg Novi
16.	Realizacije programa - Biblioteka u posjeti - posjeta bibliotekara drugim vaspitno-obrazovnim, NVO i umjetničko-rekreativnim organizacijama u Herceg Novom, zajedničko čitanje odabrane literature i promovisanje knjige među mladima	JU Gradska biblioteka i čitaonica Herceg Novi	od I do IV kvartala 2024. godine	Realizovane najmanje 4 posjete bibliotekara drugim vaspitno-obrazovnim, NVO i umjetničko-rekreativnim organizacijama; Organizovano zajedničko čitanje odabrane literature na svakoj posjeti; Promovisana knjiga među mladima na svakoj posjeti. Izvor provjere: Izveštaji o posjetama – Izveštaj organizatora; Promocija – fotografije, medijsko izvještavanje.	Bez budžeta	JU Gradska biblioteka i čitaonica Herceg Novi
17.	Realizacija predstava za mlade „Pizza sa Krešom“ Kazališna družina „Gradu i svijetu - Urbi et Orbi“	JUK Herceg Fest	I kvartal 2024. godine	Realizovani jedno igranje predstave "Pizza sa Krešom". Izvor provjere: Izveštaj organizatora	3.000 eura	JUK Herceg Fest

LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE OPŠTINE HERCEG NOVI ZA 2024. GODINU

18.	Realizacija predstave za mlade „Gospođica“ Jugoslovensko dramsko pozorište Beograd	JUK Herceg Fest	I i II kvartal 2024. godine	Realizovani jedno igranje predstave "Gospođica". Izvor provjere: Izveštaj organizatora	5.000 eura	JUK Herceg Fest
19.	Realizacija programa „Pisci o piscima“ namijenjen mladima u Herceg Novom	JUK Herceg Fest	od I do IV kvartala 2024. godine	Organizovano najmanje 2 susreta sa piscima koji su imali interaktivne diskusije sa mladima. Izvor provjere: Izveštaj o realizovanim susretima – izveštaj organizatora; Fotografije – medijsko izvještavanje	2.000 eura	JUK Herceg Fest
20.	Radionice za srednjoškolce u Kući Iva Andrića	JUK Herceg Fest	od I do IV kvartala 2024. godine	Organizovano najmanje pet radionica za srednjoškolce na kojoj je prisustvovalo najmanje 15 učenika. Izvor provjere: Izveštaj o radu organizatora.	Bez budžeta	JUK Herceg Fest
21.	Radionice za mlade iz oblasti muzejske djelatnosti	JU „Gradski muzej i galerija Josip Bepo Benković“	od I do IV kvartala 2024. godine	Organizovano najmanje pet radionica za srednjoškolce na kojoj je prisustvovalo najmanje 15 učenika. Izvor provjere: Izveštaj o radu organizatora.	Bez budžeta	JU „Gradski muzej i galerija Josip Bepo Benković“

LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE OPŠTINE HERCEG NOVI ZA 2024. GODINU

22.	Popularizacija pisane riječi kod djece i mladih putem javnog časa u Kući Iva Andrića	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje	II kvartal 2024. godine	Organizovan jedan javni čas na kome su prisustvovali nagrađeni učenici na literarnim konkursima u zemlji i inostranstvu Izvor provjere: Izveštaj o radu organizatora.	500,00 eura	Opština Herceg Novi
23.	Afirmacija mladih književnih stvaralaca do 18. godina	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje Internacionalna Kulturna Asocijacija IKA	II kvartal 2024. godine	Organizovano književno takmičarsko veče u tri kategorije (poezija i proza – kratke priče) Izvor provjere: Izveštaj o radu organizatora.	700,00 eura	Opština Herceg Novi
24.	Organizacija finalne večeri za najbolje mlade književne stvaraocce iz 25 opština	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje Internacionalna Kulturna Asocijacija IKA	IV kvartal 2024. godine	Organizacija finalne večeri za najbolje mlade književne stvaraocce iz 25 opština Izvor provjere: Izveštaj o radu organizatora.	1.000,00 eura	Opština Herceg Novi
25.	46. tradicionalni turnir Mimoza Kup 2024.	Fudbalski klub "Igalo 1929" Sekretarijat za društvene djelatnosti i	I kvartal 2024. godine	Realizovan sedmodnevni sportski turnir Izvor provjere: Izveštaj o radu Sekretarijata Medijske objave	15.000,00 eura	Opština Herceg Novi

		međunarodnu saradnju				
26.	39. Međunarodni bućarski turnir Kup Mimoze 2024.	Sekretarijat za društvene djelatnosti i međunarodnu saradnju	I kvartal 2024. godine	Realizovan četvorodnevni bućarski turnir Izvor provjere: Izveštaj o radu Sekretarijata Medijske objave	3.500,00 eura	Opština Herceg Novi
27.	10. Memorijalni međunarodni šahovski turnir „Đorđe Konjević“	Šah klub “Herceg Novi 1949” Sekretarijat za društvene djelatnosti i međunarodnu saradnju	I kvartal 2024. godine	Realizovan šahovski turnir od minimum 50 učesnika/ca Izvor provjere: Izveštaj o radu Sekretarijata Medijske objave	1.500,00 eura	Opština Herceg Novi
28.	10. Novska skalinada	Triatlon klub “Herceg Novi” Sekretarijat za društvene djelatnosti i međunarodnu saradnju	I kvartal 2024. godine	Održana trka na kojoj je učestvovalo minimum 200 takmičara/ki Izvor provjere: Izveštaj o radu Sekretarijata Medijske objave	4.000,00 eura	Opština Herceg Novi
29.	21. Međunarodni karate turnir – Mimoza Open Herceg Novi 2024.	Karate klub “Skotohan tim” Sekretarijat za	I kvartal 2024. godine	Realizovan turnir na kojoj je učestvovalo minimum 150 takmičara/ki	3.500,00 eura	Opština Herceg Novi

		društvene djelatnosti i međunarodnu saradnju		Izvor provjere: Izvještaj o radu Sekretarijata Medijske objave		
30.	Međunarodni teniski turnir "Zlatna Mimoza 2024."	Teniski klub "Herceg Novi" Sekretarijat za društvene djelatnosti i međunarodnu saradnju	I kvartal 2024. godine	Realizovan turnir sa minimum 25 učesnika/ca Izvor provjere: Izvještaj o radu Sekretarijata Medijske objave	1.500,00 eura	Opština Herceg Novi
31.	Basket turnir u košarci	Sekretarijat za društvene djelatnosti i međunarodnu saradnju	II kvartal 2024. godine	Realizovan turnir sa minimum 30 takmičara/ki Izvor provjere: Izvještaj o radu Sekretarijata Medijske objave	2.000,00 eura	Opština Herceg Novi

Operativni cilj 4: Unapređenje mehanizama za efikasno kreiranje, sprovođenje, monitoring i evaluaciju omladinske politike

Mjera 4.1 - Utvrditi jasne mehanizme planiranja i implementacije omladinske politike

LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE OPŠTINE HERCEG NOVI ZA 2024. GODINU

Aktivnost		Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Indikatori i izvor provjere	Finansijska procjena	Izvor finansiranja
1.	Realizovati pripremne aktivnosti za kreiranje Lokalnog akcionog plana za mlade za 2025/27 godinu	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje	IV kvartal 2024. godine	Pripremljen javni poziv za članstvo u Radnoj grupi i upućen poziv relevantnim stranama. Izvor provjere: Objava javnog poziva i komunikacija sa relevantnim stranama	Bez budžeta	Opština Herceg Novi
Mjera 4.2 - Razviti efikasan mehanizam međuresorne saradnje u kreiranju i sprovođenju omladinske politike						
Aktivnost		Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Indikatori i izvor provjere	Finansijska procjena	Izvor finansiranja
1.	Formiranje baze podataka sa informacijama o organizacijama i institucijama koje sprovode programe za mlade u Herceg Novom.	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje	IV kvartal 2024. godine	Kreirana baza podataka sa detaljnim informacijama o organizacijama i institucijama koje sprovode programe za mlade u Herceg Novom, uključujući i one koje djeluju na nacionalnom nivou.	Bez budžeta	Opština Herceg Novi
Mjera 4.3 - Razviti sveobuhvatan i efikasan sistem za redovno prikupljanje, praćenje i međuresornu razmjenu podataka o položaju mladih i uticaju omladinske politike						
Aktivnost		Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Indikatori i izvor provjere	Finansijska procjena	Izvor finansiranja
1.	Razviti sistem za monitoring i evaluacije implementacije	Sekretarijat za kulturu i	IV kvartal 2024. godine	Razvijen sistem za monitoring i evaluaciju implementacije Lokalnog	Bez budžeta	Opština Herceg Novi

LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE OPŠTINE HERCEG NOVI ZA 2024. GODINU

	Lokalnog akcionog plana za mlade za 2024. godinu	obrazovanje		akcionog plana za mlade za 2024. godinu, koji uključuje definisane ciljeve, aktivnosti, odgovorne osobe i rokove.		
Mjera 4.4 - Ojačati ljudske kapacitete za realizaciju omladinske politike						
	Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Indikatori i izvor provjere	Finansijska procjena	Izvor finansiranja
1.	Potpisati memorandum o saradnji sa minimum 3 NVO – razmjena iskustava	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje; NVO	od I do IV kvartala 2024. godine	Potpisan memorandum o saradnji sa minimum 3 NVO. Izvor provjere: Potpisani memorandum o saradnji sa NVO Broj planiranih zajedničkih aktivnosti između Opštine Herceg Novi i NVO Broj događaja ili radionica koje su rezultat saradnje sa NVO	Bez budžeta	Opština Herceg Novi
Mjera 4.5 – Unaprijediti postojeće i razviti nove mehanizme međunarodne saradnje						
	Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Indikatori i izvor provjere	Finansijska procjena	Izvor finansiranja
1.	Saradnja sa ustanovama i OCD koje se bave djecom i mladima iz okruženja	Ustanove iz oblasti dječje i	od I do IV kvartala 2024. godine	Ostavena minimum jedna saradnja ili potpisan minimum jedan memorandum sa institucijama i	Bez budžeta	Ustanove socijalne i dječje

		socijalne zaštite NVO		OCS koje se bave djecom i mladima Izvor provjere: Izveštaji o radu		zaštite OCD
2.	Osnovna obuka za rad u dnevnim boravcima za osobe sa invaliditetom starije od 27 godina (za stručne radnike i saradnike) saradnike)	NVO "Nova šansa u Novom"	I kvartal 2024. godine	Realizovana obuka za 17 stručnih radnika i saradnika po akreditivnom programu "Osnovna obuka za rad u dnevnim boravcima za osobe sa invaliditetom starije od 27 godina" Izvor provjere: Izveštaj organizatora Fotografije i promocija	1.300,00 eura	NVO "Nova šansa u Novom" Opština Herceg Novi

5. Monitoring i evaluacija

Sekretarijat za kulturu i obrazovanje, kao nadležni sekretarijat za sprovođenje omladinske politike, shodno postavljenim operativnim ciljevima na lokalnom nivou, vršiće monitoring i evaluaciju ovog plana.

Shodno članu 14. Zakona o mladima, Sekretarijat će dostaviti godišnji izvještaj o realizaciji lokalnog akcionog plana za mlade Ministarstvu, najkasnije do 15. februara tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

6. Radna grupa za izradu Lokalnog akcionog plana za mlade

Redni broj	Ime i prezime	Institucija/organizacija
1.	Ana Zambelić Pištalo	Sekretarka Sekretarijata za kulturu i obrazovanje
2.	Olga Pejović	Sekretarijat za kulturu i obrazovanje, viša savjetnica II za omladinsku politiku
3.	Jovan Bojović	Konsultant
4.	Slobodan Đokić	Načelnik Odjeljenja bezbjednosti Herceg Novi – Uprava policije
5.	Radovan Ralević	Izvršni direktor Sportskog centra „Igalo“
6.	Jelena Pejović	Psihološkinja u Savjetovalištu za mlade- Dom zdravlja Herceg Novi
7.	Lidija Kantar Lalović	Pedagogica Dnevnog centra za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Herceg Novi
8.	Vesna Bojić Crnogorčević	Rukovodilac Službe za djecu i mlade u Centru za socijalni rad
9.	Vesna Odalović	NVO „Nova šansa u Novom“
10.	Pavle Đurović	SMŠ „Ivan Goran Kovačić“ - član đачkog parlamenta
11.	Teodora Tomanović	SMŠ „Ivan Goran Kovačić“ - članica đачkog parlamenta
12.	Todor Butulija	OŠ „Ilija Kišić“ - član đачkog parlamenta
13.	Milica Svrkota	OŠ „Ilija Kišić“ - članica đачkog parlamenta
14.	Stefan Anđelić	OŠ „Milan Vuković“ - član đачkog parlamenta
15.	Sofija Perović	OŠ „Milan Vuković“ - članica đачkog parlamenta
16.	Teodora Đurđević	OŠ „Dašo Pavičić“ - članica đачkog parlamenta
17.	Sava Seferović	OŠ „Dašo Pavičić“ - članica đачkog parlamenta
18.	Lada Gradoselskaya	OŠ „Orjenski bataljon“ - članica đачkog parlamenta
19.	Raković Vasilije	OŠ „Orjenski bataljon“ - član đачkog parlamenta

7. Korištena literatura za izradu LAPM-a:

1. Zakon o mladima ("Službeni list Crne Gore", br. 025/19 od 30.04.2019, 027/19 od 17.05.2019)
2. Zakon o lokalnoj samoupravi ("Sl. list CG", br. 2/18, 34/19, 38/20, 50/22 i 84/22)
3. Strategija za mlade Crne Gore 2023-2027
4. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva sporta i mladih 2024. godine
5. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Sekretarija za za kulturu i obrazovanje za 2024. godinu
6. Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u 2011. godini, Monstat
7. Preliminarni rezultati Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u 2023. godini, Monstat
8. Statistika zaposlenosti u 202. godini u Crnoj Gori, Zavod za zpošljavanje
9. Školska statistika za školsku 2023/24. godinu Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija

